

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 28/1995 vp

Hallituksen esitys laiksi vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista

Eduskunta on 19 päivänä lokakuuta 1995 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 153/1995 vp.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Hannele Kerola valtiovarainministeriöstä, apulaisjohtaja Hannu Taipale verohallituksesta sekä vammaisasiamies Sirkka-Liisa Luoma Invalidiliitosta.

Vuoden 1994 kesäkuussa voimaan tulleen arvonlisäverolain (1501/93) mukaan vaikeavammaisten yrittäjien toiminta oli vapautettu verosta. Suomen liittyminen Euroopan unionin jäseneksi vuoden 1995 alussa edellytti arvonlisäverolain muuttamista vastaamaan Euroopan yhteisön arvonlisäverolainsäädäntöä. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin mukaan vaikeavammaisten yrittäjien toiminta on yleisten säännösten mukaisesti verollista. Jäsenvaltioilla on kuitenkin oikeus siirtymä kautena jatkaa sokeiden harjoittaman toiminnan verovapautta, jollei vapautus johda olennaiseen kilpailun vääristymiseen. Liittymissopimuksessa Suomelle on myönnetty vastaava oikeus.

Arvonlisäverolaki sopeutettiin arvonlisäverodirektiivin ja liittymissopimuksen määräyksiin vuoden 1995 alusta lukien säätämällä verottomaksi vain sokeiden henkilöiden harjoittama liiketoiminta (1486/94).

Kuluvan vuoden keväällä on käynyt ilmi, että vaikeavammaiset yrittäjät eivät ole olleet tietoisia verottomuuden päättymisestä, vaan tavaroita ja palveluja on myyty edelleen arvonlisäverottomaan hintaan myös vuoden 1995 aikana. Hallitus ehdottaa, että kohtuuttoman tilanteen estämiseksi ja vaikeavammaisten yrittäjyyden tuke-

miseksi ne vaikeavammaiset yrittäjät, joiden toiminta oli vuoden 1994 kesäkuussa voimaan tulleen arvonlisäverolain mukaan vapautettu verosta, eivät olisi arvonlisäverovelvollisia myöskään vuosina 1995 ja 1996.

Myös ne vaikeavammaiset yrittäjät, jotka ovat ilmoittautuneet arvonlisäverovelvollisiksi vuoden 1995 alusta lukien, vapautettaisiin verovelvollisuudesta vuosiksi 1995 ja 1996. Vaikeavammainen yrittäjä, joka esimerkiksi vähennys-oikeuksien vuoksi haluaa olla arvonlisäverovelvollinen, voisi kuitenkin oman hakemuksensa perusteella säilyttää verovelvollisasetmansa.

Hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus ehdotetaan tulevaksi voimaan heti sen tultua hyväksytyksi ja vahvistetuksi. Lakia sovellettaisiin takautuvasti kuluvan vuoden alusta vuoden 1996 loppuun. Jos tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1997 tai sen jälkeen, myynnistä olisi suoritettava arvonlisävero ja tällöin sovellettaisiin muutoinkin arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö selvittävät pysyviä ratkaisuja vammaisten yrittäjien verokohteluun ja tukeen. Valiokunta pitää tärkeänä, että selvitystyössä kartoitetaan kaikkien vaikeavammaisten, myös palvelusektorin yrittäjien asema.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pekkarinen, jäsenet Ala-Nissilä, U. Anttila, Apukka, Laak-

sonen, Laitinen, Lehtosaari, Malm, Nyby, Puieto, Rajamäki, Rauramo, Saario, Savela, Tiuri, Tykkyläinen ja Vihriälä sekä varajäsen Saarinen.

